

SZOLNOK-DOBOKA.

TARSADALMI, KÖZGAZDASZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Hátrétre . . . 1 frt 50 kr.
Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörüben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikliket nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés Kis-király-utca (Baló-ház)

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.
s a megyei gazdasági egylet

A lapot érdeklő mindennemű felszólamlások (reklamációk) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyzetű centiméter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr., ezen fölül 60 négyzetű centiméterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyzetű centiméternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 5%, 11 és többszöri beiktatásnál 10%-nyi díjengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Kéziratok vissza nem adtnak. Nyilttéri cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő.

Megjelenik minden vasárnapon.

A munkába vett vasut átnézete.

Deés, 1878. október 3.

Minden kezdeményezés, vállalat és eszme, mely felmerült s az életben kiviendő, létesítendő vala, egyfelől a jólétiesség tárgyával; másfelől a haladás és újítás elfoglalt seregének szűkösű fölfogásával s nem ritkán akadályozó roszakaratával találkoza.

Ritkán merül föl eszme; melyet az emberek, a társadalom nagy rétege sajátjaként magáénak vall; s ritka azon közérdekű vállalat, melyet mindenki kivétel nélkül szó és tettel fölkarolna. Sőt még az eszmék világában is, hol a nézet, hol az elv és gondolat, mely ne lett volna és ne lenne a viták tárgya?!

És ha ez így van az ideal világban, mit csodálkoznánk, ha a reál élet kezdeményezéseit, még akkor is ha azok közhasznúak, egyfelől az önzés támadja meg, előre rettegve a köző érdekében hozandó áldozat nemes terhetől; másfelől a kishitűség a létesítés fölötti közbizodalmat, hitet és reményt ostromolva: károsan hat a támogató közvéleményre.

A lapunkban már többször fölemlített s általánosságban tárgyalt apahida-szamosujvár-deési vasut, mely már ma a megkezdett előmunkálatok küszöbén áll, nem kevésbé részesült egyelőre hasonló fogadtatásban.

S az ez alkalommal fölhozott lehangoló körülményeknek, önző érveknek támogató sötét háttérül szolgálnak szomorú anyagi viszonyaink, az általános üzlet pangás, s az ezekből kifolyó pénztelenség.

De épen ez a mi szükségessé, mulhatlan köteleességünké teszi: a társulás hatalmas eszközét igénybe venni megragadni, hogy így az, mi egyeseknek lehetetlen, mindnyájunk vállvetése társasága által testté legyen. Megható példáját nagy eredményekben, fényes tényekben mutatja a társulás mindenható erejének Albion, melynek alapján épült föl s áll fön szellemi és anyagi nagyságának törhetlen hatalma.

És a közszükség érzete mellett épen ez vala az, a miért az apahida-szamosujvár-deési vasutvonal alvó ügyét megyénk fáradhatlan főispánja életre költé, s a remélt általános fölkarolás lelkesíté s az ebbe vetett hazafias bizalom s áldozatkészség vezette: hogy az e vonallal sokban rokon természetű körösvölgyi vasut személyes megtekintésére időt és áldozatot hozva, annak körülményeiről s viszonyairól közvetlen ismeret, tapasztalatot nyerjen és szerezzen; s az ez által szerzett kedvező tájékozás s a remélt közérdekeltség bátorítá, hogy ezen vasutvonal építő főmérnökét abonyi hazánkfia Rosenfeld Zsigmondot, ki szaktanulmányait a híres Zürichi egyetemen végezte, s gyakorlati ismeretét nemcsak hazánkban, hanem külföldön is, jelesen közelebből Bul-

gariában érvényesíté, ez ügynek megnyerje. És midőn a képzett szakember mellett, egy oly férfi kezében lesz, van letéve e vállalat keresztülvitele, ki a képesség mellett, nemes ambitiót hord kebelében a közérdekű vállalatok keresztülvitelére: még nagyobb kezességet nyújt annak sikerére nézve.

És midőn e sorokat olvassuk az előmunkálatok már megkezdvők az apahida indóház közeléből, s a felveendő vasutvonal ezen község keleti oldalán Zsuk község határán áttér a Kis-Szamos balpartjára, és itt Bencsida, Válaszút és Kendi-Lóna határainak az országot melletti csaknem összetalálkozásánál ér az indóházzal ellátandó első állomásra. Innen N.-Iklód és Döngéleg községét közvetlen érintve Hésdát községénél ismét a Kis-Szamos partjára térve Szamosujvár városának tartva, annak épen az ugynevezett barompiaján a város főteréről kivezető utcával szemben emelt indóházba jut.

Szamosujvárról a vonal tovább indul Németi község alján s Péterházánál a Kis-Szamoson harmadszor áttérve, irányát veszi a Néma községhez tartozó országot melletti mezei házakfelé, melyeknél az országotat átszelve a deésaknai hegy lábához simul, s a deési határba érve s csaknem a Deésakna és Szt.-Benedekre vezető utak összetalálkozásánál a réterdő aljában halad és ennek északi fokánál az ugynevezett Rózsahegynél az egyesült

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

A bál után.

— Rajz. —

H. DÓZSA GÉZA.

Robognak a kocsik, tűnnek egymásután, mint villám az ég boltozatán, a hintók ablakán fényes öltözetek, illusionok ragyognak, bájos arcok nevetnek ki. Mindenütt öröm és meglepődés száll, alatt gondatlanság tétováz, míg fönt a redout sima parquetjain báj hahota uralkodik. A katona zene harsogó trombitái még le-le hangzanak, a nagydob is néha bele szól, melyeket a cigányzene vált fel, — közben delejes csárdásaival, mit az ifjuság „hogyan volt” zajos kiáltásokkal ujrátzat megint — már kitudja hányadik ízben. Mily melodiával is játszanak azok a barnák, az ember úgy-úgy elbusul, elfelejti magát, a tánc heve átjárja a bensőket, a gondok messze járnak — ki tudja hol? . . . Ugy van a bódító illatok árja megrészegítik az embert, a fényes termek csilárjai megrakítanak.

Nemsokára elenyésznek, a gázlángok lehatolnak, a zaj az édes csevegéseknek csak visszhangjait fogják zugni a szőnyeges falak. Az emlékezetes éjéből az ifjú keblekben csak ábrándok álmok gyöngye hálói fonódnak össze, hogy majd egy új vihar . . . az egészséget könnyen megsemmisíthesse. Foszlányok, egy-egy eldobott ordo, vagy buquet a ragyogó parquetten el-el tévedeznek, de nem nyúl utánuk egy kéz sem, hiszen oly nehéz már lehajolni. Fel se tűnnek, mint éjféli előtt, szünóra előtt, szünóra közben pedig az

„ezeregy éjnek” ők is szerepvivői voltak, disztették az ifjakat, mint azok a szép ragyogó szemek, piros vállak, gömbölyű karok, melyektől annyi fiatal szív melegegett át s lángolt édesen a tánc heve és társalgás gyönyörei alatt. Kint az utca hideg, kemény februáriusi idő . . . csak a kocsik végtelen sorait látni, melyek jönnek mennek a zajt növelve. Zimánkos idő van, a hó esik, fent jóízűen mulatnak. Setét van setét . . . a lámpák alig oszlatják el a feketeséget — néha elő buvik a hold oly sápadt arccal, mint egy ijedett gyermek, mutatja hideg tekintetét s még mosolyog is . . . mintha csakugyan e bolondokat nevetné ide fent. Hogy izzadnak, lihegnek . . . pedig nincsenek rászorulva. Sok bolond van a világon hüm! még az utcán is bolondoznak. S ki ez a bolond, kinek oly jó kedve van füttyörszni, énekelni? . . . a szél uram. Ostoba szél mindig megzavar, ni a tétlen hótömböket mint kavargja fel s vagdalja a házak oldalaihoz, ama frakkos uriemberhez is, ki az imént szaladt le a ragyogó termekből. A menybolt setét, az utcák csendesek, kietlenek, a szem semmit nem látna, ha nem bujkálna elő a hold meg a gázlángok nem pislogatnának, hogy táncoltatja őket a szél. Ah hogy sivit, zug, füttyöl, mintha örületes táncot járna.

Kétségbeesítően szürkeség van akár a „szürke nénék.” Nem jár senki, de ki is mutatná magát e veszett időben, kirabolhatnának ez már mindennapi dolog. Tovább megyünk a homályban látszik valami alak gubbaszkodni, csakugyan amott a szeglet mellett oly különös módon térszen. Mi lehet? . . . Kis városban ilyenekről fogalmunk sem lehet, vagy csak itt járnak örületes kísértetek? . . . Ni! de úgy van, karját szétveti magához üti, miközben egyet táncol; újra szét-

veti és magához üti, ismét szétveti, táncol . . . be bolond. No mi az? . . . vagy csak a képzelet üzi velem bohó játékát?!. Menjünk közelebb ama szökdellő alak egy bérkocsis. Szegény egész éjszakán keresztül virasztott, várakozott, ha kapna egy utast haza vinni, még azok a bolondok tovább ugrándoznak oda fent. Fázik erősen azért táncol, mozgatja karjait. Az idő mind jobban halad elő még sem mozognak az emberek. Vagy meghaltak? . . . csend van. Miért is zavarnák az éj csendjét. A ki nem szorult reá, a sors nem készíti kijárni üljön otthon, ha mindjárt jégcsapok között is. Itt járni, hahaha, itt hol legjobban fuj a szél, a Duna parton, már szinte belehajtott. Jobban érzi magát az ember, ha a Duna mellől valahogy tovább húzódnak s valahol megszorítja magát egy becsületes épület védő falai mellé. A Duna-már e szó végzetest rejt magában, ah fázik a hátom belé. Aztán oly nyavajgós állapot van itt. Jó, hogy gondolatainkat megérthetjük, úgy zug a szél, hogy szavát sem hallja az ember. Az a zaj, vinnyogás, mely kihallszik ama lefűgöngyölt ablaku épületből oly daemóni! . . . csak úgy nyafognak az emberek ottan mint az éjji denevérek, mulatnak ot is! Szép dévaj leányok bájos kacérkodással emelik magasra kontösseiket, ingerlékeny lábaikat idealistikus helyzetekbe hozva, hogy csábítsanak. Ah ti fizetett angyalok, kik megraboljátok a szívet, hogy égeti össze kebleteket a hitvány áru, az ördögi vágy. Itt fen bájos, nyiló bimbók mulatoznak szelid rajongásokkal, ártatlanul, kikben a kellem varázsa csillogott fonségesen, elbűvölőleg. Táncolnak élvezik a jeleket. A gondolatok csak háborognak a csontok alatt. Ujra észreveszünk egy kucorgó tömeget, mely sokaig előttünk fekszik; a földhöz lapul, majd fölkel, oh mily rongyos szegény, még a

Szamos völgyébe mintegy bekerülve ér a Deés város tulajdonát képező kisberek török-buza földére mint a vasútvonal végpontjához, a város végétől mintegy ezer lépés távolságra építendő indóházba.

Ez rövid átnézete a tervezett, s már munkálatba vett vasutunknak, az előleges tájékozás utáni fölvevés szerint, mely azonban a már elkezdett előmunkálatok nyomán kissé nagyobb eltérésnek lehet kitéve, azonban ezeknek tekintetbe nem vétele mellett a kiszállt mérnök hazánkfiának a kedvező idő mellett egészséget és sikert s a közel és távolban érdekelt közönség, birtokosság, kereskedő és iparos osztály, szóval a megye s a haza előhaladását felvirágoztatásáért keblökben hordozó honfi és honleányoknak szó és tettei áldozatkészségüket fölhíva, üdvözljük az apahida-szamosújvár-deési vasutat az előmunkálatok beállítása kezdetén.

S ezek mellett és ezeknek közepette számíthatunk a kormány támogatására is, mert a szamosvölgyi vasút kiépítésének, mely által a keleti nagyvasúttal egyfelől Szathmár lesz egybekötendő; másfelől Beszterce-Csernovicz felé kelet világpiacára vezetendő, be kell következni, s az apahida-szamosújvári mellék szárnyvonal épen ezekhez vezetendő kezdeményezés melynek helyrajzi fekvésénél fogva Deés leendő központja.

Szolnok-Dobokamegye őszi rendes közgyűlése.

Deés október 3. 1878.

Főispán ur ömlga küldöttségileg szokott ünnepélyességgel meghívattván, éljenések között a gyűlést rövid üdvözlés után megnyitottnak nyilvánítá.

A tárgysorozat felolvasása után a vasúti, postaszövetkezési, az Ausztriával kötött bankügyi, vámtarifa és kereskedelmi, hadügyi póthitel megszavazása feletti s több más t. czikkek kihirdetettvén, a számonkérő (scontralis) szók jelentése olvastatott fel, melyszerint a központi tisztviselők és járási szolgabírák hivatalos működése és ügyvitele elismerést érdemlő pontossággal kezeltnek és dícséretes rendben találtatott, egyedül a n.-ilondai járás szolgabírájánál találtatott

nemi kezelési hiány, melynek pótlására az alispán utasított.

Ezután felolvastatott a legtöbb adót fizető (virilis) megyebizottsági tagoknak 1879. évre kiigazított névjegyzéke s az igazoló választmányának erre vonatkozó jelentése helyeslő tudomásul vétetett.

Belügyminiszter ő nagyméltóságának azon leirata, melyszerint a megye szabályrendelet alkotására hivatik fel, hogy a fegyelmi bírságok jövőben miként kezeltesse és hová fordíttassanak.

A miniszter nézete szerint: ha az állami iskolák tanítói fegyelmileg pénzbírság fizetésére ítéltetnének — ez a vallás- és közoktatási miniszterhez felterjesztendő, hogy tanító nyugdíj alapul szolgáljon; a megyei tisztviselők fegyelmi pénzbüntetései illetőleg a megye szükségéhez mérten kegyeletes czélokra szabadon határozhatja; azonban a belügyminiszterhez jóváhagyás végett mindannyiszor felterjesztendő leendő.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter ő nmlga a megyékhez intézett körrendeletében aként intézkedik, miszerint vidékenként szakértő gazdasági tudósítók választassanak, kik évenként két ízben, tavasszal és ősszel, a termés minőségéről, azoknak piaci áráiról a kormányt értesítsék. Gazdasági tudósítókul, főispán ur javaslata folytán Deés városban: Kovács Sámuel, Szamosújvárt: id. Szappanyos Miklós, Széken: Somkeréki Miklós, a nagy-ilondai járásban: Mórriecz Sándor, a m.-láposiban: Geöcze István, a csáki-gorbóiban: Pataki Dániel, a szamosújvári járásban: Bokros Lajos, a deésiben: gróf Kornis Viktor, a kékesiben: Bartha István, a bethleniben: ifj. gr. Bethlen Pál határozattal felkérendőknek.

Az állandó választmány tagjai sorában Szilágyi Albert szolgabíróvá lett megválasztása folytán egy hely üres lévén, Weér Zsigmond választatott meg, a sztrimbulyi és örd.-füzesi választókerületben pedig az elhalt Szilveszter János és elítélt Rácz Miklós helyett új bizottságitagok lévén választandók, ezen választások f. év november 19-ére tűzettek ki és választási elnökül a sztrimbulyi választókerületbe Técsi Kálmán, az örd.-füzesibe Keceli Ferencz küldetett ki.

A megyében ürességbe jött 4-ik aljegyzői állomásra főispán ömlga törvényben gyökerező jogánál fogva ideiglenesen Marillai Károlyt

helyettesítvén, a megyét választásra s jelölő biztosok kinevezésére hívja fel. A gyűlést 5 perczig felfüggesztvén, a jelölő biztosokkal hivatalos szobájába vonult, hol is Marillai Károly és Vas Imre kijelöltetvén: a gyűlés közfelkiáltással Marillai Károlyt aljegyzőül választá, ki is a hivatalos esküt a gyűlés színe előtt azonnal letette.

Az állandó választmányának a körjegyzők szigorlatára vonatkozó javaslata, miszerint az alispán mellé, a közigazgatási bizottság összes tisztviselőin kívül (főjegyző, tisztügyész, kir. adófelügyelő, kir. főmérnök, tanfelügyelő, kir. ügyész, főorvos és árvaszéki elnök) még két tag választassék; határozottá emeltetett.

Ő cs. kir. felsége a megye kikerekítésével mult évben átalakított új ezimer használatát megengedvén; alispán ur felhatalmaztaték a megyének az új pecsét-nyomót és zászlót mentől előbb megkészíttetni.

Belügyminiszter ur a megyebizottság tanácskozási szabályait (ügyrendjét) jóváhagyta. E szabályzat ki fog nyomtatni és minden bizottsági tagnak mérsékelt díj mellett megküldetni. A mi a megye szabályzatát illeti a községi jegyzők nyugdíjára nézve, a belügyminiszter aként rendelkezett, hogy a nyugdíj terjesztessék ki a békebelezett megyék volt jegyzőire is. E szabályzat minden községnek és jegyzőnek különben is megküldetni fog, ezért bővebben itt nem ismeretjük.

Néhai Zsombori József által elsikkasztott hivatalos pénzek megtérítése a volt Dobokamegyei bizottság tagjai által határozatván megtérítendőnek: Janka Lajos és társai felfolyamódása folytán Belügyminiszter ur elrendelte, hogy a bizottsági tagok az elsikkasztott pénz önkéntes befizetésére hívassanak fel, s ha ezen felhívás sikertelen maradna, tisztügyésze által egyenként pereltesse be, szóval: az egyes bizottsági tagokra eső részlet összegeket törvényes uton hajtassa be. Megengedte egyébaránt miniszter ur azt is, hogy ha a megye valamely fölösleges pénzzel rendelkezik, azon esetre az elsikkasztott összeget abból fedezhesse.

A megyei közigazgatási bizottság azon intézkedése, hogy a kártékony vadállatok elpusztítására az eddig szokásban volt jutalmidjak ezután is kiadassanak, a megye e tekintetben a belügyminiszterhez fel fog irni.

A volt Dobokamegyének Kászoni Ferencz elleni bűnügyben hozott határozata tényálladék hiányában a királyi bünyenyítő törvényszék által meg lön semmisítve. (Tudásul vétetett.)

A Deés város által Boheczel Mihályval, a Szamos balpartján készülendő utra nézve kötött szerződés helyeslő tudomásulvétel.

Deés városának egy gazdasági minta-kertnek, a megyei gazdasági egylettal egyetértőleges

foszlányok is menekülni igyekeznek tőle. Hogy fázik, alig bírja a hideget, vonaglik, keze reszket, gyermekét nem tudja tartani, kit suttogva elaltatni akar, hiában csitítja, fázik szegény nagyon, mit onnan tud, mert oly szívzaggatóan sir, nyöszörög. Nyomor . . . nyomor miért születél? . . . ez hajlék nélkül karjaiban gyermekével, míg oda fent hajrá zene, tánc vegyül a bódító illatok közé, míg egy-egy elkapott gondtalan kiáltás nem egyszer rázza meg az idegeket. Mind, mind oly rikító ellentétet, sötét látványt képeznek a szegény asszony kétségbeesései között. Hogy sir jajgat az asszony, ki tudja mily régóta evett, van itt. Jajgatásaiba a felriadó csárdás zenéje gyászosan, megrázóan vegyül, hát a csillárok lángözöne, vakító sugarai, melyek felülről a gyermek arcára leszivárogyva sütnek, valóban sötét kép! . . . Ridegebbé, borzasztóbbá teszi azt a szomszéd lámpa fénye, mely a sápadt arc körvonalait tisztán tünteti elő. A kis teremtest csontos kezek szorítják görcsösen a kebelhez, nincs mivel melegíteni, ruha nélkül, fedetlenül áll a szerencsétlen. Nem csoda, hogy az asszonynak visszatámasztó, vad tekintete ostromoz, mely csak akkor lobban fel, midőn a lámpa sugarai beesett szeméin megtörnek, melyből a kedves gyermek elkékült arcára is esik egy szomorú sugár. Hideg van, hideg . . . kutya idő . . . még a kutyát sem jó kiverni a házból. A bálból már oszlani kezdenek, sok kedves hölgy ugrott föl a kocsi, vonszolva foszlányait, kezében illatos buquetjével, melyet kitudja mily szeretetreméltó dendytől kapott. Az asszonynak inogni kezdenek lábai, majd tagjai merevedni, zsibbadni, alig bírják karjai a gyermeket. Talán jobb lett volna otthon maradni, miért is jött ki oly korán, még setétben vagy egy kon-

stabler bekísérhette volna. Azt mondja nem fülk szobája, ez még hidegebb mint kűnt a levegő, no de szoba csak szoba s nem az egész menybölt. E percben fölsohajtott a nő, haza menni — soha, soha! sirás jajgatás kinosabb, gyötrelmesebb, mint itt a havon, hideg szélben. Hét gyermek kér otthon kenyeret, jajgatnak az ételért s nincs mit adjon nekik. Korán, igen jókor kellett elhagyni a szobát e zimákos időben egymaga, hogy ha megvirad legyen kenyér a háznál a gyermekeknek. E pillanatban drága selyemekbe öltözött dának lépnek a kocsi. Mennék haza . . . gondolja a nő mily meleg, puha ágy vár rájuk ki-pihenni boldogító fáradalmukat, melyekre az éj csödesen leszáll és álmodnak a bál titkos képeiről. Sötét függönyözött szobákba háborítatlanul pihennek, nem törődnek az enni való után, nem sirnak a szél és fagy miatt. Kinos az élet, miért születtem, hogy egész életemen keresztül nyomort és szenvedést lássak, emésztsek lelkemet. Azt mondják sokan, az emberek kik mulatnak, ha jó kedvűek jó szívűek is, talán megszánunk egy krajczár alamizsnáért, a farsang járja kedvét, az emberek vigak pazarok, ily ünnepeken nem kimélik a pénzt, sok jó jutott nekik, talán nekem is juthatna abból, hiszen én is hozzá voltam szokva, táncoltam mullattam egykor, üldözött a fiatalság, szépségemért, nem egy Páris almája hullott lábaim alá, azóta sok minden lejárt, sok, de sok . . . és most

„— szegénynek drága kincs a hit
Tűrni és remélni megtanít —“

könnyeit szakadozott, viseltes ruhájához törülte le, vizes volt, rongyos. Férfjem! férjem — ah hol van az isteni malaszt, hol vannak az emberek? látnád mivé lett nőd, a fényes termekből hova jutott, im kikergették, koldussá tévék

„S néki, még a sir rá nem lehell
Mindik tűrni és remélni kell.“

Remélni! . . . ah e szó mennyi fájdalmat, kinokat tép fel szivemben. A metsző hideg gyermekét a pillanatban megint felriasztotta, sirni kezdett, az asszony lépten nyomon összeroskadott — fölkiáltott. Isten! Isten könyörülj már rajtam! . . . Az asszony előre tört és fülébe sugta egy érzet — remény, remény!

„Oh, ha bennem is, mint egykor, épen
Élne a hit vigaszul nekem! . . .“

Hetek óta beteg . . . küzd a tél hidegével, a vihar nem egyszer rontott reája. Brr — hogy sivit, füttyöl a szél, piciny gyermekét majdnem kiragadta, kezéből, alig tudja takarni viseltes kendőjével, az ut nehéz, de mégis előre, itt a regg s annyi fillére még nincs, mellyel egy kevés kenyeret vehessen. A kis anna, ki csendesen aludott anyja kebelén a hidegben erősebben, fájóbban sirt. A mint így haladott a nő lassan tova, elérkezett a v—i utcába egy fényárban uszó nagy palota elé, hol sok kocsi állott. Jajgatón tört ki a fájdalom súlyos érzete belőle s a rég elmúlt idők drága emlékezei gyultak föl lelkében — a gazdag és boldog élet, melyek termeit páratlanná tették. E palota az övé volt, most egy gazdag kereskedő bírja, kinél épen nagy estély van. Nagy urak, tábornokok a főváros legelőbbkelőbb körei, művészek vegyülnek fesztelen kedvben együtt. Nálam is így volt, az estélyek napirendet értek, leányaimat gazdagok állam hivatalnokok vették körül. A sors megváltozott . . . a sors . . . az idő . . . Ah — Melaine, Melaine ha látnál engemet . . . mulatsz oda fen, jutok-e eszedbe — anyád? . . . gazdag vagy, fényes úri nő, nem csüggedsz, lábaid nem zsibbadnak, nem éhezelsz, mint a kis Anna és többi testvéreid. Ah csak jőne már valaki, a ki néhány fillérrel segítené a híres Zolnay Benő feleségét, talán jó lesz az utca sarkokra menni, majd csak találkozik néhány jó ur!

(Vége köv.)

felállításáról jelentése helyesléssel találkozott. Deés városa és Deésakna nagy községének egyetemesi czélzatok meghiusulván: véglegesen letétetni határozottatott.

Több községek és ezek közt Szamosujvár zárszámadásai helybenhagyattak, valamint az 1879-ik évre tett költségvetési előirányzataik is.

A bethleni járásba kebelezett Felső- és Alsó-Egres megkülönböztetése végett, a felsőt pusztá Egresnek kívánja elneveztetni. Helyeslő tudomásul vétetvén, a miniszterhez helybenhagyás végett felírtak.

A testvérmegyék és városok átiratai tudomásul vétettek. A kassai kereskedelmi kamarának a házaló kereskedőket korlátozó átirata azon különbséggel fogadtatott el: hogy Deésen rendőri engedély mellett két nap, Szamosujvárt és a községekben egy-egy nap házalhatnak.

Végül alispán ur jelenti, hogy épen tegnap érkezett a miniszternek a 7 szolgabíró mellé egy-egy díjnaknak 1 frt napidíjjal az év végeig leendő beállítására iránti engedélye, minélfogva a megye 1879-ik évi költségvetési előirányzata, mely szintén tárgyalatott: 59595 frtot tesz ki, mely összeg a volt Belső-Szolnok-Dobokamegyék és Kővárvidéke költségvetéseiben foglalt összegekhez képest 44 ezer frt megtakarított különbséget tüntet fel.

Több tárgy nem lévén, főispán ömlga a bizottsági közgyűlést még egyszer üdvözlővén a jegyzőkönyv hitelesítésére bizottságot nevezvén ki, felosztatta és az esős idők és az őszi munkák miatt kevés számban egybegyűlt, a közügyek iránt érdeklődő bizottsági tagok haza távoztak.

LEVELEZÉS.

Retteg, 1878. október 1.

Elavult törvény fennálló joga. Vásár. A szítai paraszt és párisi gáminek. Iskola és a nép.

Ha az ős erdők rengeteg szál törzsei az emészto századok korhasztó befolyása alatt kidülnék: apró kihajtásai azokat túlélve, még az idő hosszú folyama alatt élnek, azokban és azok által s fentartják emléküket. Épen így a népek és országok intézményei és törvényei, ha ezek túléltek magukat, ha a korszellem hatalmas ereje kidönti még hosszan élnek s felismerhetők az azok befolyása alatt szokásokban és intézményekben.

A negyvennyolcban diadalt nyert egyenlőség szelleme hazánk magán jogi viszonyait is átalakítja, azonban az ennek alapján beállított s mult hó 28. 29-én lefolyt országos vásárunk hosszan fog minket arra emlékeztetni, mely szerint ezen vásár azért vala Szt.-Mihály nap előtti napra határozva és téve, hogy így a kiucstárról később az ugyvezett udvarra átszállott s e nap lejártával a nemesekeket illető italmérési jog bekövetkezése előtt, a domináló udvar érdekében hasznosíttassék. Ezen őszi vásárunk régebben a téli bevásárlások sokadalma vala, s így főleg az iparosok és kereskedők nagyszámmal látogatták egykoron, azonban a jelen szomorú anyagi viszonyok közt, a kevesen feljöttek is nem örvendhetek nagy, sőt közepes keresetnek sem, melyet nem annyira a folytonos esőzésnek, mint az általános pénzsűkének róhatni fel, de annál nagyobb volt a baromvásár, úgy hogy két napon 1700 darab barom kelt el mégpedig jó áron, és itt bátrak vagyunk azon véleményt kockáztatni, hogy ha a község akarata ellenére is a vásárvám csakugyan feljebb fog emeltetni, jövődre piacunk már is csökkent forgalma még élénktelenebb lesz.

A nagyvilági civilizationnak egy szomorú jelenetével találkozánk ez alkalommal. Egy szítai paraszt szarvasmarháját eladván, két darab 100 frtos bankjeggyel lett kifizetve, az együgyű falusi ember kezében tartva a mint egy urilag öltözött férfiával találkoza annak mutatva kérdezé: ha vajjon azok nem falschak-e? A mint a paraszttól átréve rövid megtékinés után, viszonzá a kérdezőnek, hogy jöjjön vele, s a közel távolban egy ház küszöbén álló két urilag öltözött egyénre mutatva, azok — úgy mond — biztosan megfogják mondani. A kitűzött helyre érkezve az egyik urialak átvevő a bankjegyeket fontoskodó komolysággal vizsgálva mondá: az egyik jó, de ez a másik — e közbe fordulatot téve — kétséges... s ezzel össze hajtva a parasztnak átnyújtá. A paraszt átréve távozott, s midőn később más

marhat vásárolva pénzét előkeresé bámulva látta, hogy a bankjegyek helyett összehajtott papírdarabokat látá, a mire csaknem kétségbesve sieté a jelenlevő szolgabírónak bejelenteni, ki is a leírt egyének felkeresése végett nemcsak az öröket pandurokat, hanem még a csendőröket is mindenfelé kiküldé, de a legerélyesebb kutatás mellett nem sikerült azokat föltalálni, s nyomukba jutni.

A helybeli állami iskolában folynak a tanítások, azonban a nép szegénysége következtében a kellő ruha hiányában már is több tanköteles gyermek kimaradt, mi lesz a zordonabb időszak beáltával?

mn.

VEGYESEK.

T. olvasóinkhoz

E hó végével az év harmadik negyede is lejár, s még az év kezdetétől sőt a mult évről is t. olvasóink közül több rendbeli felszólalásaink daczára számosan vannak hátralékokban előfizetési (vagy is utófizetési) pénzekkel. Ily körülmények között, midőn a lap költségeit a nagy hátralékok miatt fedezni nem vagyunk képesek, hazafias bizalommal fordulunk t. olvasóinkhoz tisztelettel kérvén, hogy hátralékaikat s illetőleg a jövő évnegyedre előfizetéseiket legalább e hó végéig beküldeni sziveskedjenek, hogy így az anyagi bajoktól menten, lapunkat a t. olvasók igényeinek megfelelőleg adhassuk ki.

— **Főispán** ömlga Vas Imrét a munkálatba vett apahida-szamosujvár-deési vas uthoz magán titkárrá nevezte ki.

— **A szamosujvári járásba** Bodor Bertalan lemondása folytán Jancsó Mihály megyei keblbi pénztárnok segédszolgabírónak helyett sítettett.

— **Műkedvelőink** f. hó 13-án a „Falu rosszat“ adják elő.

— **A megye** részére önkéntes adakozás utján vásárolt óra számára a régi megyeház és az ujon megvásárolt Rippelféle ház között a torony készülöben van, mely által ezen épület a magán épületek sorából diszesen fog kiemelkedni.

— **A 13-án** megnyitandó kiállítás érdekében bátrak vagyunk a t. c. közönséget mai lapunk hivatalos rovatában az erre vonatkozó sürgető felhívásnak nemcsak elolvasására, hanem teljesítésére is felkérni. A kiállítandó tárgyak Róth Pál elnökhöz címezendők, s kérjük azokat október 10-ig beküldeni, hogy így a rendezőség képes legyen a megnyitás napjára a kiállított tárgyak névsorával is kedveskedni a látogatóknak.

— **A kör és községi** jegyzők részére a 1113 sz. a. alispáni rendelet szerint szükséges nyomtatványok árjegyzéke mai számunkhoz van mellékelve.

— **A mult** számunkban közzétett nyílt-számadásban Voith Gergely neve után két forint helyett hibából 2 kr szedődött.

— **A sebesültek** számára a deési jótékony nőegylet által a főispáni hivatalhoz beküldött gyűjtésekről kimutatás. I. Közlemény: Krémer Sámuelné és Kovács Samuné gyűjtő ivén adakoztak: 1. Pénzt: Tüzes Karácson 1 frt., Róth Pál 1 frt., Tüzes Karácsonné 1 frt., Pauman Ede 2 frt., özv. Tokai Sándorné 80 kr., Baráthné 30 kr., Pokáné 40 kr., Slézingerné 50 kr., Veszprémi Antalné 1 frt., Keul József 2 frt., Biró Ignáczné 2 frt., Fodor Mózesné 2 frt., özv. Keresztes Gergelyné 40 kr., Sámi József 40 kr., özv. Kraszka Mihályné 10 kr., Turbucz Kata 2 frt., Burchard Jánosné 20 kr., Muntéán Ágostonné 1 frt., Boheczel Mihályné 1 frt., Kése Károlyné 50 kr., id. Mózsa Sándorné 1 frt., Deési Dezsőné 1 frt., dr. Szöcs Sámuel 2 frt., ifj. Reicher kapitány 2 frt., id. Tüzes Karácsonné 2 frt., Mikó Miklósné 2 frt., Nalácsi Károlin 3 frt., Emilié Missinger 1 frt., Stolle Róza 1 frt., br. Pölnicz Lajosné 1 frt., deési takarékpénztár 5 frt., Kovács Samu 1 frt., Egy jóakaró 50 kr., Izsáki Józsefné 50 kr., Br. Bánffy Dezsőné 5 frt., „Szolnok-Doboka“ szerkesztő 3 frt., id. Reicher kapitány 2 frt., Vékony Ferencné 1 frt., Bogdán Elekné 1 frt., Hatfaludi Józsefné 1 frt. Govrig Ferencné 2 frt., Krémer

Samu 1 frt., Papp Márton szamosujvári 2 frt., Gyurics Péterné 1 frt., Egy család gyermekei egy drb 1 frtos tallér, Emilié Popélia 60 kr., Bartha Pál 1 frt., Voith János kapjoni 1 frt., Fenyő György 50 kr., Lászlóffi Géza 50 kr., deési kisegítő penztár 10 frt., Peielle Sándor 1 frt., Voith Jakabné 2 frt 80 kr, összesen 80 frt. 2. Tépést: Róth Pálné 1/2 kl. Krémer Samuné 1 kl. Voith Gerőné 1 kl. Papp Jenőné 1 kl. Székely Kornélia 1/2 kl, Desőffi Matild 1/2 kl. Turbucz Kata 1/2 kl. Keresztes Sándorné 1/4 kl. Poka Nina egy csomag, id. Mózsa Sándorné egy csomag, Egy jóakaró 350 gramm, Boesánczi Róza 1/4 kl. Keul Józsefin 8 drb kötélék és 12 drb keadó, Keul Józsefné 1/2 kiló tépést.)*

— **Bosznia.** A makacs Livnót hamar megpuhíták az ágyuk. Midőn a tűzerek újra a bombázáshoz akartak fogni, jött a küldöttség, jelenteni a város megadását. Sok lőszer, győzelmi jel jutott zsákmányul. Katonáink vesztesége csekély: vagy harminc sebesült és halott. A tartomány nyugati részéből már eltűntek a fölkelők; keleten is csak egyes kóbor csapatok vannak még. Ujabbban a haretéren a nagy esőzések okoztak sok bajt. A Bosna völgy útja járhatatlanná vált s a szállító szekerek megrekedtek a sárban. Még a vasuti munkát is félbe kellett hagyni. Zwornikba bevonultak csapataink, a várra feltűzve a zászlót. A hadtest parancsnokát előkelő polgárok üdvözlötték a város végén, a kajmakán pedig a városban. Negyvennégy ágyu és sok lőszer esett zsákmányul. A lebékített kerületekben epő eredménnyel szedik be a tizedet.

Üzenet. Angelika! Budapest. Ügyes meglepetésszerű örömet képezhet. Fogadj a legúszintébb köszönetem — Nem szerencsélthetne gyakrabban?

— **A gr. Károlyi** György fiai négyezer forintot adtak felerészben a katonacsaládok, felerészben a vizkarosultak javára. — **A fölkelés** teljes megtörésére mutat az az intézkedés, hogy a fölősleges ezredeket haza hívják. A tartalékezredeket október végén mind visszahívni szándékoznak. — **A szultán** egy diplomata előtt ingerülten szólt az ellen, hogy őt az albán-bosnyák ellenállás felbátorításával gyanúsítják, holott mindent megtett a felízgatott néptörzsek csilapítására. — **Kréta** szigetere tizenöt török zászlóaljat inditnak utnak, mivel Muktár pasa nem tud megegyezni a fölkelőkkel. — **Ozmán** pasa értesíté Montenegro fejedelmét, hogy a porta őt nevezte ki Albánia biztosának. — **A porta** szentpétervári új követe: Sakir pasa már uton van az orosz főváros felé. — **A párisi világ** tárlat november 23-dikáig lesz nyitva; tehát husznapi meghosszabbítás. — **A békebarátok** párisi kongresszusán egyik alelnök Türr tábornok. — **Ujabb árvtz** hire érkezett Miskolcra és Egerből. — **Háromszáz** hegyi ló érkezett Budapestre, hogy innen a haretérre szállítsák. — **A király** csak az országgyűlés megnyitására jön fővárosunkba s innen Gödöllőre megy az udvari nagy vadászatokra. — **Király** ő felsége szombaton egy óráig tartó látogatáson volt gr. Andrásynál. — **A bank** kormányzójának Moser Alajos titkos tanácsos kinevezetett. — **A hazatért** orosz gárda azt a meggyőződést terjeszti, hogy a „bolgár testvérek“ nem érdemesek a rokonszenvre s a Balkánfélsziget népei közt legjobb a török, mert becsületes és megbízható. — **Oroszország** mossa a kezét, hogy nem bűnös az afganisztáni angol kudarc előidézésében; hire van, hogy az orosz követséget vissza is hívják. — **Bulgáriában** már a mellett izgatnak, hogy a Dobrudza a bolgár fejedelemséghez tartozzék. — **Magyar** kabinetválságról távirtak Bécsből, katonai körök tulságosan sok pénzt követelnek a bosnia-hercegovinai hadjáratra s ez a lemondás oka, mely iránt már Budapest is hozott határozatot a minisztertanács. Budapest, okt. 4. A kabinet lemondása tegnap este aláíratott. Tisza Gödöllőre ment, hogy a királynak azt átadja. — Az osztrák kormány megújítja lemondását. — Andrassy gróf ide érkezett.

*) Fölkérjük megyénk területén történő adományokat s adakozók névsorát a főispáni hivatalhoz küldeni be, hogy így a megyei gyűjtések annak firmája alatt juttassanak az illető helyre, s egyszersmind lapunk is szerencsés legyen azokat közölhetni az adakozók megnyugtatósa érdekében.

— A portával kötendő egyezés aláírását biztosan várják. — Az angol hajóhad viszszavonult Konstantinápoly alól. — Vischer, a híres aesthetikus, a modern társadalmi életből vett tárgya regényt írt, mely a jövő hónapban fog megjelenni. — Törökország Oroszországnak hadi kárpótlás gyanánt háromszáz millió rubelt fog fizetni, ha ugyan kifizeti.

Hivatalos rész.

Szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesület, kiállításra rendező bizottságától.

Deésen, 1878. október 2.

Szerencsénk van t. urasággal tudatni, miszerint az állatkiállítás f. hó 20. és 21-ik napján fog megtartatni, utóbbi uapon a Jury is teljesítendő feladatát, szükséges ennél fogva, hogy a kiállítandó állatok már f. hó 19-én este ide megérkezzenek, az állatok élelmezéséről e két napon Deés várossa fog gondoskodni.

Ezzel kapcsolatosan értesére hozzuk, miszerint a kiállítóknak eddig megyénk területéről csak a száma, míg ezen kívül tömegesen jelentkeztek, nehogy pedig megyei kiállításunkon bennünket az idegen jelentkezők túlszárnyaljanak, okvetlenül szükséges, hogy t. uraságod ismert ügybuzgalmát oda irányozni sziveskedjék, hogy megyei kiállítók minél nagyobb mérvben összpontosuljanak. Felkérjük egy uttal arra is, hogy a kiállítóktól — ha ezek ön által óhajtják, kiállítandó tárgyaikat beküldeni — a tárgyakat elfogadni és azokat mielőbb ide beküldeni ne terheltelessék.

T. uraságodtól a legjobb eredményt várjuk és maradunk

Kiváló tisztelettel:

Bovánkovics Gyula, s. k. Róth Pál, s. k.
k. titkár. k. elnök.

Szolnok-Dobokamegye főispánjától.

Sz. 999.—1878.

Vallás és közoktatásügyi m. királyi miniszter ö. nagyméltósága kezdeményezése folytán legközelebből Budapesten az egyetemi növénykert szomszédságában egy üveg festészeti intézet rendeztetett be, részint a bécsi és insbrucki hasonló intézetek mintájára, részint pedig Kracsmann és Ulke müncheni intézetök egyrészének szerződés útján lett áthelyezése által.

Ezen intézet működését már meg is kezdvén, s a közönség már megrendeléseket is tehet.

A hazai ipar előmozdítására felállított ezen intézetet miniszteri meghagyás folytán a legmelegebb pártolásra ezennel ajánlom.

Deésen, 1878. szeptember 29-én.

Br. Bánffy Dezső. s. k.
főispán.

Felolvas szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Ó és új szilvriumot legkisebb 2 és fél hliteres hordókban a legnagyobb mennyiségig a külföld részére lehető legmagassabb árban megvásárol

Krémer János, Deésen.

Sz. 2945.—1878.

2—2

D. V. T.

Hirdetmény.

Deés város közönségének, alábbírt haszonbéri tárgyai f. évi október havában nyilvánosan árvereztetni fognak, és pedig:

1. A vadászati jog 8-án d. e. 9 órakor, felkiáltási ár 50 frt 1 kr.

2. A halászati jog 8-án d. u. 3 órakor, felkiáltási ár 51 frt 64 kr.

3. A kender áztatásért vám szedési jog 9-én d. e. 9 órakor, felkiáltási ár 40 frt 50 kr.

4. Utcái világítás árcsökkentése 9-én d. u. 3 órakor, egy darab lámpa világításért egyévre felkiáltási ár 9 frt 70 kr.

5. Számos mart használati vámszedés joga 10-én d. e. 9 órakor, felkiáltási ár 145 frt.

6. Barom vásár cédula 10-én d. u. 3 órakor, felkiáltási ár 705 frt 10 kr.

7. Hágói hajósmalom 22-én d. e. 9 órakor, felkiáltási ár 1390 frt 78½ kr.

8. Serház bére és sérülési jog 22-én d. u. 3 órakor, felkiáltási ár 1465 frt 5 kr.

8. Hidvám 24-én d. e. 9 órakor, felkiáltási ár 5400 frt.

10. Piac szemét vám 25-én d. e. 9 órakor, felkiáltási ár 1500 frt.

11. Sátor deszka vám 25-én d. u. 3 órakor, felkiáltási ár 360 frt.

12. Pálrika és szesz italok árulása és szesz behozatali vám 29-én d. e. 9 órakor, felkiáltási ár 12,160 frt 20 kr.

13. Borárulásért illeték szedés joga 30-án d. e. 9 órakor, felkiáltási ár 2030 frt 2 kr.

Az árverezni kívánók a felkiáltási ár 20% ját előre bánatpénz képpen tartoznak letenni.

Szabályszerű s a bánatpénzt tartalmazó zárt levelű ajánlatok (offert) az ígéretek megkezdése előtt elfogadtatnak.

A feltételek a városháznál a gazdasági tanácsos irodáján hivatalos órákban megtekinthetők.

Deés város tanácsától 1878. szeptember 26-án.

Isáky József,
polgármester helyett.

Losonczy István,
főjegyző.

Eladó bükkmakk

400 hold bükkös erdőnek makk termése eladó. — Ertekezhetni Csizér Mihállyal, Rohi u. p. M.-Lápos, (Szolnok-Dobokamegye.) 1—2

Hirdetmény.

Gróf Kornis Eleknek s gyermekeinek alparéti birtokok a tartozékkal együtt 1879. április 24-ikétől kezdődő 4 vagy 6 esztendőre haszonbérbe kiadó. A feltételekről értekezhetni a tulajdonos grófnénál Budapesten Királyutca 91 szám, s Deésen alólírotnál.

Nagy Miklós,
ügyvéd.

2—3

Sz. 2419.—1878.

3—3

Árverési hirdetmény.

A város képviselő testületének f. hó 28-án 129. 1878. jegyzőkönyvi szám alatt kellt határozata alapján ezennel közhírré tétetik, miszerint a felsőbbleg engedélyezett díjszabályzat mellett gyakorlandó városi helypénz és behozatali vámszedési jogozat használata 1879. január 1-vel kezdődő egy évre, folyó évi október 9-én reggeli 10 órakor a városi tanácsánál tartandó árverés útján 5503 frt 20 kr o. é. felkiáltási ár mellett a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverezni kívánók kötelesek lesznek a felkiáltási ár 15%-kát készpénzben, vagy állampapírokban, melyek azonban börzei ár-

folyam szerint lesznek számítandók, az árverés előtt letenni, annak pedig, kire a haszonbérlet leveretett, bánatpénzét a levett összeg 15%-ára kellend kiegészítenie.

A mások nevében árverezni kívánóknak szabályszerű felhatalmazással kell ellátva lenniök.

A szóbeli árverés befejeztéig 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok (offert) is elfogadtatnak, ha a haszonbéri összeg 15%-át tevő bánatpénzzel lesznek fölszerelve, ha továbbá a megígért haszonbéri összeg számjeggyel s betűvel olvashatólag ki lesz téve, ha végre ajánlattevőknek azon nyilatkozatát foglalandják magukban, hogy a szerződés pontjait teljesen ismerik, s magukat azoknak alávetik.

A haszonbéri összeg biztosítandó lévén e biztosíték kész pénzben vagy börzei árfolyam szerint számítandó állampapírokban, vagy fekvőségben lesz a landó.

A vámdíjegyzyék (tariffa) valamint a haszonbéri szerződés pontjai s az árverezés egyéb feltételei a város gazdasági tanácsnoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szamosujvár sz. kir. város tanácsa 1878. augusztus 31-én.

Placsintár Dávid,
polgármester.

Osztian Kristóf,
főjegyző.

Sertéseket makkoltatásra

Mostantól 1879. március végéig só és pásztortlással ellátva:

nagyobbakat 2 frt 40 kr

kisbetteket 1 frt 20 kr; 2—3

Só és pásztortlás nélkül:

nagyobb 1 frt 60 kr,

kisbette — frt 80 kr díj mellett el-

fogad **Kepes Gyula** Alsó-Körtrvényesen u. p. Alparét.

Ugyanott eladó kézzel szedett különféle finom alma 30 liter 1 frton, és körte 1 frt 50 kron, Deésre beszállítva.

2—3

Dessewffy Mihálynak kapjoni birtokában 150 szekér széna és közalgó szüretkor mintegy 800 veder mustja eladó.

Ertekezni lehet a tulajdonossal alsó kodorutcai házában.

Deés város piaci árai 1878. okt. 1-ről.

Egy hecoliter tisztabuza 4 frt 50 kr., rozs 3 frt. 90 kr., törökbuza 3 frt. 50 kr., elegy buza 3 frt. 60 kr., zab 1 frt. 85 kr., árpa — frt. — kr., pityóka 1 frt. 50 kr., kendermag — frt. — kr., lenmag — frt. — kr., harieska — frt. — kr., egy liter lenese 18 kr., paszuly 8 kr., borsó 12 kr., köles 18 kr., bab 6 kr., Egy köbméter fa: kemény 2 frt. — kr., lágy — frt. — kr., egy kilogramm marhahús 32 kr., jubhus 24 kr., sertéshús 52 kr., disznó zsír 80 kr., egy koszu vereshagyma 6 kr., fokhagyma 20 kr., a pálinka 18 foku: litere 28 kr.

Deés, 1878. október 1-én.

Vékony Ferencz
főkapitány.

Országos vásárok megyénkben

október 10-én Alparét.

„ 15-én Nagy-Ilonda.

„ 18-án Szék.

„ 19-én Czege.

„ 25-én Buza.

„ 26-án Soósmező.